

[Edvard Sørensen.]

skal Staten udrede. De fleste vil sikkert være enige i, at Staten foreløbig kommer til at staa i betydelige Forskud, saa jeg kan heller ikke af den Grund se nogen fornuftig Begrundelse for at fastholde, at Benzinfemøren skal gaa ind i Statskassen. Hvis der skabes en Mulighed for at følge mit Forslag, vil der ogsaa ydes en Retfærdighedshandling over for de motorkørende.

Et andet Spørgsmaal, som det ogsaa vil være rimeligt at drøfte i Udvalget, er de store Beløb, Staten staa i Forskud med til forskellige Vejarbejder, Krydsningsarbejder og Forskud paa Motorafgifter, fordi Benzinafgiften indbragte meget smaa Beløb. Disse Fonds er de allerede nævnte 16, 12, 10 og 15 Mill. Kr. Fonds, 42 Mill. Kr. til Krydsningsforanstaltninger og tillige 50 Mill. Kr. Fonden, hvoraf de 25 Mill. Kr. skal tilbagebetales. Dertil kommer, at der for 1942—43 og 1943—44 er garanteret 40 Mill. Kr. til Uddeling efter de almindelige Regler; for 1942—43 udgjorde Forskuddet 27,6 Mill. Kr., for 1943—44 vil Beløbet formentlig blive større. Hertil kommer yderligere en ny Fond paa 50 Mill. Kr., hvoraf formentlig de 25 Mill. Kr. skal tilbagebetales. Det er muligt, at denne Fond endnu ikke er bevilget, men Projekteringen af Arbejder efter denne Fond er i fuldt Sving og, saa vidt jeg er underrettet, indkaldt til Ministeriet i Løbet af kort Tid. Gør man disse Beløb op, vil det formentlig vise sig, at Staten har et Tilgodehavende paa op imod 140 Mill. Kr.

Tilbagebetalingsformen er forskellig: 16, 12 og 10 Mill. Kr. Fondene skal tilbagebetales af det Beløb, Motorafgifterne indbringer ud over 50,8 Mill. Kr. aarlig, og 15 Mill. Kr. Fonden skal tilbagebetales af, hvad der kommer ind i Vejfondsmidler ud over 10 Mill. Kr. aarlig; det samme gælder de 25 Mill. Kr. af 50 Mill. Kr. Fonden, og den samme Regel skal formentlig gælde for den nye 50 Mill. Kr. Fond. Krydsningslaanene skal tilbagebetales af de indkomne Vejkrydsbeløb, og de garanterede 40 Mill. Kr. for 1942—43 og 1943—44 skal tilbagebetales af de aarlige samlede Andele over 40 Mill. Kr.

Jeg tror, man har Lov til at sige, at med disse Fonds er der taget betydelige Forskud paa Fremtiden, og at vi maa se i Øjnene, at det vil være adskillige Aar, inden der, hvis disse Penge skal tilbagebetales, bliver Penge til andet end Vedligeholdelsesarbejder. Jeg tror heller ikke, at nogen vil bestride, at naar disse Arbejder er forceret frem, skyldes det Trangen til at

sætte Arbejde i Gang, og det er uhyre prisværdigt og fornuftigt, men det er en Opgave, der burde være Motorafgifterne uvedkommende. Vil det offentlige skabe ekstraordinær Beskæftigelse, bør det offentlige ogsaa selv betale og ikke lade Motorafgifterne betale en Del af det; disse Afgifter er beregnet til ganske bestemte Opgaver. Vilde det ikke være rimeligt, at en Del af dette store Tilgodehavende blev eftergivet, i alt Fald en saa stor Part af det, som svarer til den ekstraordinære Beskæftigelse, der har været Begrundelse for Fondens Oprettelse?

Ved Drøftelse af Lovforslagene i Udvalget kan der muligvis rejses det Spørgsmaal, om ikke Afviklingsfonden kunde nøjes med et mindre Beløb, saa længe Provenuet var under 50 Mill. Kr. Den samme Betragning gælder Udligningsfonden; her kan ogsaa rejses det Spørgsmaal, om Vejfonden skal have et mindre Beløb eller slet intet, før Motorafgifterne er naaet op over de 50 Mill. Kr., og saa til Gengæld faa mere af det, der kom ind over 50 Mill. Kr. Derved vilde Vedligeholdelsen være betydelig mere sikret, og der vilde ogsaa blive Mulighed for nogen Grundforbedring, uden at der skulde ventes paa Penge fra Vejfonden.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslagene til en fri saglig Drøftelse i et Udvalg og til snarlig Ophøjelse til Lov med de Ændringer, der kan blive Enighed om i Udvalget.

Rasmussen (Gylling): De Veje og Stier, som vi her skal lovgive om, dannedes fra Tidernes Morgen til Brug for Menneskenes Færden mellem Hus og Hus og mellem Landets enkelte Egne og har udviklet sig fra Hulveje og snørklede Stier til Veje, der er sat i System, underkastet det offentlige Tilsyn og Vedligeholdelse gennem Love og Anordninger. De har efterhaanden indtaget en stor Plads ikke alene økonomisk, men ogsaa rent trafikalt i vort Samfund; i Øjeblikket drejer det sig vistnok om ca. 8 000 km for Landvejenes Vedkommende og ca. 44 000 km for Bivejenes Vedkommende. Denne Udvikling, der var i rivende Fart, kan man maaske sige, inden Krigen, er nu standset, men vil sikkert igen tage Fart, naar Forholdene bliver dertil, og vil komme til at spille en meget betydelig Rolle for Samfærdselen i vort Samfund.

Ministeren omtalte ved sin Forelæggelse de rent økonomiske og trafikale Forhold, der er knyttet til de nye Vejanlæg, og ogsaa den æstetiske Side derved. Jeg